

Dosarul nr. 2ra-160/22
2-21019617-01-2ra-04022022

Instanța de fond: Judecătoria Cahul, sediul Cantemir – C. Salagor
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul – I. Dănăilă, T. Berdilă, G. Vavrin

ÎNCHEIERE

16 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Sergiu Pogurschi, reprezentat de avocatul Liuba Josu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Pogurschi împotriva Tatiane Pogurschi cu privire la modificarea pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva deciziei din data de 01 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a admis apelul declarat de către Tatiana Pogurschi, s-a casat hotărârea din data de 15 aprilie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată,

constată:

La 08 februarie 2021 Sergiu Pogurschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Pogurschi, prin care a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea de la acesta în beneficiul Tatiane Pogurschi pensie de întreținere a copilului minor xxxxx, născut la xxxxx, în sumă fixă în mărime de 1 000 lei lunar din momentul depunerii cererii de chemare în judecată până la atingerea majoratului.

În motivarea cererii de chemare în judecată Sergiu Pogurschi a menționat că cu Tatiana Pogurschi s-a aflat în relații de concubinaj din anul 2009 până la 24 februarie 2016 când a fost înregistrată căsătoria. La xxxxx s-a născut xxxxx.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 31 iulie 2018 s-a desfăcut căsătoria încheiată între Sergiu Pogurschi și Tatiana Pogurschi, s-a încasat de la Sergiu Pogurschi în beneficiul Tatiane Pogurschi pensia de întreținere a copilului minor xxxxx, în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile lunare, începând cu 29 august 2017 și până la atingerea majoratului copilului.

În opinia reclamantului instanța de judecată prin hotărârea din 31 iulie 2018 a lezat substanțial dreptul său și a altor doi copii minori, născuți din relația de concubinaj cu Eugenia Cebotaru și anume xxxxx, născută la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx.

Sergiu Pogurschi a mai menționat că nu este angajat în câmpul muncii, nu are venituri regulate și din luna februarie 2020, în legătură cu pandemia, este într-o stare materială grea, motive din care a înaintat prezenta acțiune.

Prin hotărârea din data de 15 aprilie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Cantemir s-a admis acțiunea formulată de Sergiu Pogurschi, s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor stabilit prin hotărârea din data de 31 iulie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul central, s-a dispus încasarea de la Sergiu Pogurschi în beneficiul Tatiane Pogurschi pensia de întreținere a copilului minor xxxxx, născut la data de xxxxx, într-o sumă bănească fixă în cuantum de 1 000 lei lunar, începând cu data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești până la atingerea majoratului de către copil. (f.d. 36,43-49)

Instanța de fond în temeiul art. 58, alin. (1) și (2), art. 74 și art. 76 din Codul familiei, constatând că Sergiu Pogurschi mai are la întreținere încă doi copii minori cu o altă femeie, nu este angajat în câmpul muncii și nu are un venit stabil, a concluzionat că pretenția cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere este întemeiată, deoarece în situația dată interesele copiilor minori xxxxx și xxxxx sunt prejudiciate în raport cu copilul minor xxxxx.

Curtea de Apel Cahul prin decizia din data de 01 noiembrie 2021 a admis apelul declarat de către Tatiana Pogurschi, a casat hotărârea din data de 15 aprilie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Cantemir și a emis o nouă hotărâre prin care a respins cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată, motivând că Sergiu Pogurschi nu a probat schimbarea stării materiale de la data pronunțării hotărârii și până la depunerea prezentei acțiunii, cât și nu a probat alte circumstanțe importante care ar constitui temei de a modifica cuantumul pensiei de întreținere. (f.d. 93,94-102)

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Sergiu Pogurschi, reprezentat de avocatul Liuba Josu, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond. (f.d.108-110)

În motivarea recursului Sergiu Pogurschi a reiterat circumstanțele de fapt invocate în cererea de chemare în judecată, susținând că prin decizia instanței de apel i se încalcă drepturile celorlalți doi copii. Recurentul a mai indicat că instanța de apel nu a ținut cont de situația socio-economică a acestuia, care a prezentat în acest sens probe privind lipsa bunurilor materiale și înrăutățirea situației financiare după emiterea hotărârii din data de 31 iulie 2008 și anume nașterea încă a doi copii, aflarea la întreținerea sa a mamei copiilor minori Eugenia Cebotaru și a bunicii Stepanida Cozma.

La 04 februarie 2022 și la 09 martie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimă, prin intermediul oficiului poștal și avocatului acesteia Valeriu Negoită, prin intermediul poștei electronice, copia recursului declarat de către Sergiu Pogurschi, reprezentat de avocatul Liuba Josu împotriva deciziei din 01 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, explicându-le dreptul de a depune referință asupra acestuia. (f.d.112, 115)

Trimiterea poștală adresată intimatei a fost restituită instanței de recurs cu mențiunea „plecat cu traiul în România”.(f.d. 114) Avocatul intimatei deși i s-a expediat recursul prin intermediul poștei electronice, până la examinarea admisibilității recursului, nu a făcut uz de dreptul procedural și nu a depus referință în care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul

de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440, alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza Lebedinski v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, § 32; cauza Sultan v. Republica Moldova, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele Marc Brauer v. Germania, 01 septembrie 2016, § 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, § 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, § 28; Zubac v. Croația (Marea Cameră), 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 01 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429, alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele Levages Prestations Servicii v. Franța, 25 octombrie 1996, § 40; Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; Freitag v. Germania, 19 iulie 2007, § 37; Marc Brauer, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111, alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că

se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele *Tricard v. Franța*, 10 iulie 2001, § 29; *Nicolae Popa v. România*, 09 decembrie 2014, § 16; *Tence v. Slovenia*, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele *Ponomaryov v. Ucraina*, 03 aprilie 2008, § 41; *Ustimenko v. Ucraina*, 20 octombrie 2015, § 47).

Completul de admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilită data când decizia motivată din 01 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost comunicată lui Sergiu Pogurschi și avocatului Liuba Josu, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului de a ataca hotărârea judecătorească.

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că

aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a1) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de Sergiu Pogurschi, reprezentat de avocatul Liuba Josu, rezultă că acesta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la reiterarea circumstanțelor faptice ale cauzei.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului, însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate menționează că argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Sergiu Pogurschi nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a

precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson v. Olanda, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de către Sergiu Pogurschi nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce Sergiu Pogurschi a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Sergiu Pogurschi, reprezentat de avocatul Liuba Josu, împotriva deciziei din 01 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, în baza articolului 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431, alin. (2), art. 433, lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Sergiu Pogurschi, reprezentat de avocatul Liuba Josu, împotriva deciziei din 01 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas